

Az államháztartás fogalma, felépítése

Államháztartás: az állami közfeladatok ellátását szolgáló rendszerek összessége.

↳ Tehát az állam az államháztartáson keresztül teljesíti feladatait.

Államháztartási gazdálkodás: az a gazdasági tevékenység, mellyel az állam a bevételeit beszedi, majd felhasználja kiadásai teljesítésére.

Az államháztartás négy alrendszere (az állami feladatokon és a felhasználható forrásokon osztoznak):

- *központi költségvetés*
- *elkülönített állami pénzalapok költségvetése*
- *helyi önkormányzatok költségvetése*
- *társadalombiztosítás költségvetése*

Költségvetés: egy olyan pénzügyi terv, mely egy meghatározott időszak várható bevételeit és kiadásait veszi számba.

↳ a jövőre vonatkozik

↳ szembeállítja a bevételeket és a kiadásokat

↳ bárki készíthet (személy, háztartás, vállalat, állam, egyéb szervezet)

Az állami költségvetés: olyan pénzügyi terv, amelyben az állam egy időszakra megtervezi a feladatainak ellátásához szükséges bevételeket és kiadásokat.

Legfontosabb jellemzői:

- *a jövőre vonatkozó pénzügyi terv*
- *meghatározott időtartamra (általában egy évre) szól*
- *meghatározott módon tagozódik*
- *mérleg formában jelenik meg (egyik oldal a bevétel, másik oldal a kiadás)*
- *jogilag kötelező érvényű (törvényként fogadják el)*

1. A központi költségvetés

A központi költségvetés bevételei és kiadásai:

Bevételek	Kiadások
<ul style="list-style-type: none"> • <i>adók</i> és adójellegű bevételek (ez a legfőbb forrás) • <i>illetékek</i> • <i>díjak</i> • <i>államháztartás egyéb szintjeiről</i> származó bevételek • <i>kincstári vagyonnal</i> kapcsolatos befizetések • <i>külföldről</i> származó bevételek • állami vagyon <i>privatizációjából</i> származó bevételek	<ul style="list-style-type: none"> • <i>állami feladatok</i> ellátásának kiadásai • <i>gazdálkodó szervezetek támogatása</i> • <i>fogyasztói árkiegészítés</i> (pl.: gázár támogatás) • <i>felhalmozási kiadások</i> (központi beruházások, magáneros lakásépítés támogatása) • <i>többi alrendszer támogatása</i> (önkormányzatok, elkülönített állami pénzalapok, hozzájárulás a társadalombiztosításhoz) • <i>adósságszolgálat</i>tal kapcsolatos kiadások • egyéb kiadások

Bevételek = Kiadások ↓ A költségvetés egyensúlyban van.	Bevételek > Kiadások ↓ Költségvetési többit v. (Bevételi többit) ↓ SZUFFICIT	Bevételek < Kiadások ↓ Költségvetési hiány v. (Kiadási többit) ↓ DEFICIT
---	--	--

2. Az elkülönített állami pénzalapok költségvetése

Az állam egy előre meghatározott konkrét és kiemelten fontos gazdasági vagy közösségi célra a központi költségvetéstől elkülönített pénzalapot hozhat létre.

Kizárólag törvénnyel lehet létrehozni, melyben meghatározzák:

- az alap rendeltetését
- az alap bevételi forrásait
- a teljesíthető kiadások körét
- az alappal rendelkező minisztert

